

LEHDISTÖTIEDOTE nro 126/23

Luxemburgissa 13.7.2023

Unionin tuomioistuimen tuomio yhdistetyissä asioissa C-615/20 | YP ym. ja C-671/29 | M. M. (Tuomarin koskemattomuuden pidättäminen ja virantoimituksesta pidättäminen)

Kansallisten tuomioistuinten on jätettävä soveltamatta toimea, jolla määrätään unionin oikeuden vastaisesti tuomarin virantoimituksesta pidättämisestä

Puolan ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaosto teki 18.11.2020 päätöksen, jolla annettiin lupa aloittaa rikosoikeudellinen menettely Varsovan alueellisen tuomioistuimen tuomaria I. T:tä vastaan, jolla hänet pidätettiin virantoimituksesta ja jolla hänen palkkaansa alennettiin virantoimituksesta pidättämisen ajaksi. Tämän päätöksen johdosta tuomari I. T:n alun perin käsittelemät asiat siirrettiin muille ratkaisukokoonpanoille lukuun ottamatta rikosasiaa, jossa on esitetty ennakkoratkaisupyyntö asiassa C-615/20.

Asiassa C-615/20 Varsovan alueellisen tuomioistuimen ratkaisukokoonpano, joka on tuomari I. T:stä muodostuva yhden tuomarin kokoonpano, esitti epäilyjä kurinpitojaoston¹ riippumattomuudesta ja puolueettomuudesta ja tiedusteli, onko unionin oikeus esteenä sille, että tällainen elin voi pidättää yleisten tuomioistuinten tuomareiden rikosoikeudellisen koskemattomuuden ja pidättää heidät virantoimituksesta. Tämä kokoonpano tiedusteli unionin tuomioistuimelta lisäksi siitä, onko unionin oikeus – etenkin ensisijaisuuden ja vilpittömän yhteistyön periaatteet – esteenä sille, että kyseessä olevaa päätöstä pidetään sitovana, ja onko tuomari I. T. siis oikeutettu jatkamaan sen käsiteltävänä tässä tapauksessa olevan rikosasian tutkintaa.

Asiassa C-671/20 tuomari, jolle yksi alun perin tuomari I. T:lle jaetuista asioista on siirretty, tiedusteli unionin tuomioistuimelta, edellyttääkö unionin oikeus, että hän pidättäytyy jatkamasta kyseisen asian tutkintaa ottamatta huomioon kurinpitojaoston tuomari I. T:n osalta tekemää päätöstä, ja onko kansallisten toimivaltaisten lainkäyttöviranomaisten annettava tuomari I. T:lle mahdollisuus jatkaa tämän saman asian käsittelyä.

Unionin tuomioistuin huomauttaa tänään antamassaan tuomiossa, että kyseinen päätös on tehty sellaisten kansallisten säännösten nojalla, jotka unionin tuomioistuin on äskettäin todennut Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 19 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan vastaisiksi² siltä osin kuin niillä annetaan kurinpitojaostolle, jonka riippumattomuutta ja puolueettomuutta ei ollut taattu, toimivalta ratkaista asioita, joilla on välitön vaikutus tuomarien asemaan ja tehtävien hoitamiseen ja joihin kuuluu muun muassa rikosoikeudellisen menettelyn aloittaminen tuomareita vastaan. Kun otetaan huomioon sellaisella tuomiolla oleva auktoriteetti, jolla todetaan jäsenvaltion jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen, ja kyseisen määräyksen välitön oikeusvaikutus ja unionin oikeuden ensisijaisuuden periaate, **puolalaisten tuomioistuinten on siis varmistettava, että mainittua määräystä ja tätä unionin tuomioistuimen toteamusta noudatetaan, ja tehtävä tästä kaikki johtopäätökset**

¹ Puolan ylimmän tuomioistuimen kurinpitojaosto on tällä välin lakkautettu. Ks. määräys 21.4.2023, Puola v. komissio, [C-204/21 R-RAP](#), 26 kohta (ks. myös lehdistötiedote [nro 65/23](#)).

² Tuomio 5.6.2023, komissio v. Puola (Tuomareiden riippumattomuus ja yksityiselämä), [C-204/21](#) (ks. myös lehdistötiedote [nro 89/23](#)).

siinäkin tapauksessa, ettei kansallisia lainsäädäntötoimenpiteitä ole annettu.

Kansallisten tuomioistuinten on tässä tarkoituksessa **jätettävä soveltamatta kurinpitojaoston päätöksen kaltaista toimea, kun tämä on kyseessä olevan menettelyllisen tilanteen valossa välttämätöntä unionin oikeuden ensisijaisuuden takaamiseksi**, eivätkä **mitkään oikeusvarmuuden periaatteesta johtuvat tai väitettyyn oikeusvoimaan liittyvät seikat voi olla tämän esteenä**. Unionin tuomioistuin huomauttaa oikeusvarmuudesta erityisesti, että kansalliset tuomioistuimet ovat lykänneet rikosasian käsittelyä sekä asiassa C-615/20 että asiassa C-671/20 unionin tuomioistuimen tätä tuomiota odotettaessa, joten mikään ei näytä estävän sitä, että tuomari I. T. jatkaa näiden asioiden käsittelyä.

Unionin oikeudessa edellytetään siis yhtäältä, että asiassa C-615/20 **tuomari I. T. voi käyttää edelleen toimivaltaansa** sen käsiteltäväksi saatetussa **rikosasiassa**, ja toisaalta, että asiassa C-671/20 **ratkaisukokoonpano, jolle tuomari I. T:lle alun perin jaettu asia on siirretty, pidättäytyy ratkaisemasta kyseistä asiaa ja että toimivaltaiset lainkäyttöelimet siirtävät tämän asian tuomari I. T:lle**.

Unionin tuomioistuin katsoo lopuksi, että ne kansalliset säännökset, joilla kansallisia tuomioistujia kielletään kurinpitoseuraamusten uhalla tutkimasta, onko kurinpitojaoston tekemä päätös sitova, ja se kansallisen perustuslakituomioistuimen oikeuskäytäntö, jossa tällaista tutkintaa ei sallita, **eivät voi olla esteenä sille, ettei tätä päätöstä sovelleta**. Unionin oikeuden ensisijaisuus edellyttää jättämään soveltamatta kaikki unionin oikeuden vastaiset kansalliset säännökset ja kansallisen oikeuskäytännön. Se, että kansallinen tuomari jättää nämä kansalliset säännökset tai tämän kansallisen oikeuskäytännön soveltamatta, ei myöskään voi johtaa siihen, että kyseinen tuomari joutuu kurinpidolliseen vastuuseen.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistujia, joiden käsitteleväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite](#) -sivustolla. ☎ +32 2 296 4106

Pysykää kuulolla!

